

Sygn. akt V AGa 2/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Artur Lesiak

Sędziowie: SA Mariusz Wicki

SO (del.) Leszek Jantowski (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Gruba

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) spółki akcyjnej (...)

w S.-S. (...)

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o ustalenie nieistnienia uchwał ewentualnie o stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt VI GC 62/18

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.620 zł (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO (del.) Leszek Jantowski SSA Artur Lesiak SSA Mariusz Wicki

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V AGa 2/19

UZASADNIENIE

Powód (...) (...) S.A. (...) wniósł pozew przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. o stwierdzenie nieistnienia uchwały nr 2 i 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) spółka z o.o. w B. podjętych (...) (...) roku ewentualnie stwierdzenie nieważności powyższych uchwał jako podjętych z naruszeniem art. 238 § 1 k.s.h. oraz art. 258 § 1 k.s.h. w zw. z art. 246 § 3 k.s.h., z naruszeniem 262 § 1 k.s.h., z naruszeniem art. 246 § 3 k.s.h., oraz

naruszeniem art. 106 j ustawy z dnia 10 września 1999 roku kodeks karny skarbowy w zw. z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku prawo dewizowe.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 4 października 2018 r. Sąd Okręgowy w T.:

1. oddalił powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał,

2. stwierdził nieważność uchwał 2 i 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. z dnia (...) (...) roku,

3. zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 6.177,00 zł (sześć tysięcy sto siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie następujących ustaleń i rozważań:

Powód (...) (...) spółka akcyjna (...) jest wspólnikiem (...) spółka z o.o. w B. i przysługuje jej 800 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości 800.000 zł. Pozostałymi (...) spółka z o.o. są: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. (posiada 1000 udziałów w kapitale zakładowym) oraz (...) (spółka niemiecka) posiadający 200 udziałów w kapitale zakładowym. Powód łącznie z drugim wspólnikiem zagranicznym spółką prawa niemieckiego zwaną skrótowo w umowie spółki (...) ((...)) GmbH (obecnie (...)) tworzy GRUPE (...). Grupa ta posiada łącznie 1000 udziałów w kapitale zakładowym, co stanowi 50 % kapitału zakładowego spółki (...) sp. z o.o. Obie grupy wspólników są silnie skonfliktowane od kilku lat, co odbija się na prowadzeniu spraw spółki. Zarząd spółki jest wieloosobowy.

Umowę spółki zawarto w dniu 17 lipca 2001 roku. Zgodnie z § 7.1 Kapitał zakładowy Spółki wynosił 2.000.000,00 zł i dzielił się na 2000 równych i niepodzielnych udziałów w wysokości po 1000 zł każdy udział.

W dniu (...) (...) roku w B. przy ul. (...), w siedzibie spółki odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, protokołowane przez notariusza M. M.. Zgromadzenie to otworzył T. Z. reprezentujący wspólnika (...) spółka z o.o. w B. stwierdzając że został ono zwołane z następującym porządkiem obrad:

- 1) otwarcie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników;
- 2) wybór Przewodniczącego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników;
- 3) stwierdzenie prawidłowości zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników;
- 4) przyjęcie porządku obrad;
- 5) podjęcie uchwały wyrażającej nabycie przez spółkę nieruchomości gruntowej z przeznaczonej na budowę hali produkcyjnej (uchwała nr 1);
- 6) podjęcie uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego z kwoty o kwotę 500.000,00 zł do kwoty 2.700.000 zł, poprzez utworzenie 500 nowych udziałów o wartości nominalnej po 1.000 zł każdy udział, poprzez zmianę umowy spółki, z przeznaczeniem nowych udziałów w całości dla dotychczasowych Wspólników proporcjonalnie do posiadanych udziałów, z upoważnieniem zarządu do rozdysponowania nieobjętych udziałów na pozostałych wspólników (uchwała nr 2);
- 7) podjęcie uchwały w sprawie zmiany umowy spółki z dnia 17 lipca 2001 roku poprzez dodanie do § 5 myślnika 9 i 10, zmianę § 7 ust. 1 oraz dodanie do § 9 ustępu 5 (uchwała nr 3);

- 8) podjęcie uchwał w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania zarządu spółki z działalności spółki za 2014 rok i 2015 rok oraz sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2014 i 2015 (uchwała nr 4, numer 5, numer 6, numer 7);
- 9) podjęcie uchwały w sprawie przeznaczenia zysku spółki wypracowanego w 2014 roku i 2015 (uchwała numer 8, numer 9);
- 10) podjęcie uchwał w sprawie udzielenia członkom zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków w roku 2014 2015 (uchwała numer 10, numer 11, numer 12 i numer 13);
- 11) dyskusja i wolne wnioski;
- 12) zakończenie obrad.

Powód nie był obecny na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu (...) (...) roku. T. Z. został jednogłośnie wybrany na Przewodniczącego tego Zgromadzenia. Przewodniczący zarządził sporządzenie listy obecności, podpisał ją i stwierdził, że formalności z art. 238 k.s.h. zostały zachowane, tj. wszyscy wspólnicy spółki zostali prawidłowo zawiadomieni o Zgromadzeniu. W protokole odnotowano, iż Zgromadzenie zostało zwołane prawidłowo, a na Zgromadzeniu reprezentowany jest kapitał zakładowy w liczbie 1000 udziałów na ogólną liczbę 2000 udziałów, a zatem Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał w zakresie porządku obrad. Wspólnicy jednogłośnie przyjęli porządek obrad. Przewodniczący oświadczył także, iż do na Zgromadzeniu reprezentowany jest kapitał zakładowy w liczbie 1000, ponieważ do dnia Zgromadzenia nie została wpisana w KRS ostatnia zmiana umowy spółki z dnia 29 czerwca 2017 r., na mocy której podwyższono kapitał zakładowy z kwoty 2.000.000,00 zł do kwoty 2.200.000,00 zł poprzez stworzenie 200 nowych udziałów, wartości nominalnej 1.000,00 zł za każdy udział.

Na Zgromadzeniu podjęto m.in. następujące uchwały:

- 1) uchwałę numer 1 o wyrażeniu zgody na nabycie przez spółkę dowolnej nieruchomości gruntowej położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, za cenę nie wyższą niż 2.000.000,00 zł netto, przeznaczonej na budowę hali produkcyjnej z zapleczem administracyjno – biurowym, o łącznej powierzchni nie większej niż 3000 m², o powierzchni działki gruntu nie mniejszej niż 0,2500 ha, a nie większej niż 3000 ha, położonej na terenie powiatu (...);
- 2) uchwałę numer 2 o podwyższeniu kapitału zakładowego, o kwotę 500.000 zł, poprzez utworzenie 500 nowych udziałów o wartości nominalnej po 1.000,00 zł każdy udział, z kwoty 2.200.000 zł, która to kwota stanowi ostatnią wysokość podwyższonego kapitału zakładowego spółki na mocy uchwały Zgromadzenia Wspólników z dnia 29 czerwca 2017 r. do kwoty 2.700.000,00 zł, poprzez zmianę umowy spółki, bez wyłączenia prawa pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów w całości przez dotychczasowych Wspólników proporcjonalnie do posiadanych udziałów, wskazując, iż wspólnicy powinni prawo pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów z jednoczesnym ich pokryciem gotówką w siedzibie spółki oraz złożeniem oświadczenia o objęciu nowopowstałych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki wykonać w terminie 1 miesiąca licząc od dnia wezwania do wykonania prawa pierwszeństwa przesłanego przez zarząd Spółki jej Wspólnikom. Zarząd spółki do 14 sierpnia 2017 roku powiadomi wezwaniem Wspólników spółki o wysokości przysługujących im udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym, po upływie terminu jednego miesiąca od wezwania wspólników do wykonania pierwszeństwa do objęcia nowych udziałów, zarząd będzie upoważniony do przydzielenia nieobjętych udziałów pozostałym wspólnikom w proporcji do posiadanych już udziałów, w terminach wskazanych przez Zarząd Spółki;
- 3) uchwałę numer 3 o zmianie umowy spółki – poprzez dodanie do paragrafu piątego myślnika 9 i 10 o treści:
 - „Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek ((...) 68.10.Z),
 - „Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi ((...) 68.20.Z)”;

- poprzez zmianę paragrafu siódmego ustęp pierwszy, który otrzymuje brzmienie: „§ 7.1. „Kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.700.000 zł i dzieli się na 2700 równych i niepodzielnych udziałów w wysokości po 1000 zł każdy udział”

oraz dodanie do paragrafu dziewiątego ustępu piątego o następującej treści:

„§ 9.5 uchwałą Zgromadzenia Wspólników wspólnicy mogą zostać zobowiązani do dokonania w każdym roku obrotowym dopłat w wysokości nie przekraczającej jednak dziesięciokrotnej wartości nominalnej posiadanych udziałów. Wysokość i terminy wnoszenia dopłat określa uchwała Wspólników. Spółka nie ma obowiązku ogłaszania o zamiarze zwrotu dopłat. Zwrot dopłat następuje na podstawie uchwały Zgromadzenia Wspólników i nie wymaga uprzedniego ogłoszenia zamiaru tego dokonania w piśmie przeznaczonym dla ogłoszeń Spółki”.

Oprócz ww. podjęto jeszcze uchwały od nr 4 do nr 13, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad. Po podjęciu powyższych uchwał Zebranie Wspólników zostało zamknięte.

Z uwagi na powzięcie wiadomości, iż dnia (...) (...) r. mogło odbyć się Zgromadzenie, powód zwrócił się do notariusza o przekazanie protokołu Zgromadzenia Wspólników z tego dnia i otrzymał taki protokół w dniu 2 października 2017 r.

Pismem z dnia 9 sierpnia 2017 r. pełnomocnik powoda wniósł o wyjaśnienie dotyczące przesłania zaproszenia na zgromadzenie wspólników z pominięciem pełnego adresu powoda oraz wniósł o przekazanie za pośrednictwem poczty elektronicznej protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 29 czerwca 2017 r. Pełnomocnik Powoda wniósł jednocześnie o wyjaśnienie przyczyn, dla którego zgromadzenie wspólników miało charakter nadzwyczajny.

W odpowiedzi pełnomocnik pozwanej, pismem z dnia 22 sierpnia 2017 roku wskazał, iż adres, którego Zarząd spółki używa do wysyłania zawiadomień wspólnika jest adresem zgłoszonym oficjalnie przez samego wspólnika i widnieje na wszystkich dokumentach spółki, w tym na liście wspólników. Lista wspólników została złożona w Sądzie i została podpisana przez R. E. oraz J. a B. – osoby upoważnione do reprezentacji powódki. Pełnomocnik pozwanej w piśmie podkreślił, iż wszystkie wcześniejsze pisma i zaproszenia na Zgromadzenia wspólników kierowane były na ten sam adres. Odpis pisma pełnomocnika pozwanej z dnia 22 sierpnia 2017 roku wraz z kopią protokołu zgromadzenia wspólników zawierającego podjęte uchwały doręczono powodowi w dniu (...) sierpnia 2017 roku.

Dalej Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 14 lipca 2017 roku dyrektor pozwanej M. K. wysłał do (...) (...) zaproszenie zwołujące Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na dzień (...) (...) r. w siedzibie spółki. Zaproszenie na Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników wysłane zostało listem poleconym na adres (...) (...) SA (...), (...) S. S. (1), (...). Nie jest to pełen adres powodowej spółki. Wskazany adres nie zawierał ulicy i numeru posesji. Kompletny adres powodowej spółki to: (...) (...) SA 1 R. point W. C., (...) S. - S., (...). Korespondencja o zwołaniu Zgromadzenia Wspólników na dzień (...) (...) roku nie została doręczona powodowi.

Podobna sytuacja miała miejsce odnośnie do Zgromadzenia z dnia 29 czerwca 2017 r., z tym że wówczas korespondencja została doręczona, ale dopiero w dniu 3 (...) r. Doręczenie korespondencji poprzedziły dwie nieudane próby doręczenia w dniach 21 i 24 czerwca 2017 roku.

W zaproszeniach zwołujących Zgromadzenia Wspólników pozwanej data jest wpisywana tylko słownie, a w niektórych także godzina, co osobom nie znającym języka polskiego uniemożliwia odczytanie choćby samej daty zawartej w treści pisma. ponadto pisma wysyłane są na niepełny adres powoda.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2018 r. Sąd Okręgowy w T. rozstrzygnął tożsamą sprawę, z tym że dotyczącą uchwał podjętych na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Wspólników z dnia 29 czerwca 2017 r., w którym oddalił powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał i stwierdził nieważność uchwał nr 6 i 7.

Wcześniej, w dniu 16 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w T. również stwierdził nieważność uchwał nr 1 i 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki, podjętych w dniu 14 sierpnia 2013 r. z uwagi na wadliwe zwołanie tego Zgromadzenia.

Przechodząc do rozważań Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny ustalony został w oparciu o przedłożone dokumenty. Żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości złożonych dokumentów, nie budziły one również wątpliwości Sądu.

Sąd podkreślił, że spór w omawianej sprawie sprowadzał się do oceny prawidłowości zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników – (...) spółki z o.o. w B., a co za tym idzie ustalenia czy zgromadzenie to posiadało kompetencję do podejmowania uchwał w przedmiocie zmiany umowy spółki i podwyższenia kapitału zakładowego. Powód, powołując się na błędy w zwołaniu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników domagał się ustalenia nieistnienia uchwał nr 2 i 3 z dnia (...) lipca 2018 roku, ewentualnie stwierdzenia ich nieważności.

Według pozwanego Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników zwołane zostało prawidłowo, co przesądza o ważności i skuteczności podjętych uchwał, w tym także nr 2 i 3.

W ocenie Sądu Okręgowego zgodzić się należało ze stanowiskiem krytycznie oceniającym dopuszczalność wytaczania powództw ustalających poza trybem k.s.h. Nie wykluczając generalnie podstaw do skorzystania z powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały organu osoby prawnej Sąd wskazał, że konstrukcja ta powinna być ograniczona do przypadków ewidentnych i nie może być wykorzystywana przez podmioty określone w art. 250 k.s.h. w sytuacji, kiedy nastąpiło rażące naruszenie norm ustawowych czy statutowych określających tryb podejmowania uchwał, a ochrona przysługująca tym podmiotom mogła być zrealizowana w trybie art. 251 i 252 k.s.h. W takiej sytuacji, zdaniem Sądu, wyłączona jest możliwość zaskarżenia uchwały w trybie art. 189 k.p.c. z powołaniem się na istnienie interesu prawnego w jej zaskarżeniu. Sąd Okręgowy – odwołując się do judykatury – wyjaśnił, że przepisy k.s.h. nie określają przesłanek wyróżniających uchwały nieistniejące. Nowa regulacja kodeksu spółek handlowych miała w sposób pełny uregulować kwestie zaskarżalności uchwał zgromadzeń wspólników, przy czym uchwały sprzecznej z prawem dotyczy powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały przewidziane art. 252 k.s.h. Brak jest obecnie jakichkolwiek podstaw do wyodrębniania na gruncie kodeksu spółek handlowych trzeciej postaci nieskuteczności uchwał, zwłaszcza przy braku jednoznacznych kryteriów pozwalających odróżnić uchwały nieistniejące od czynności bezwzględnie nieważnych. W pojęciu sprzeczności z ustawą wskazywanym w art. 252 k.s.h. mieszczą się przypadki, kiedy w procesie podejmowania przez zgromadzenie wspólników uchwały doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa, zaś wobec pełnej regulacji możliwości zwalczania wadliwej uchwały walnego zgromadzenia wspólników w kodeksie spółek handlowych nie jest dopuszczalne powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały zgromadzenia wspólników oparte na art. 189 k.p.c.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji orzeczenia i oddalił powództwo o ustalenie nieistnienia uchwał.

Nie ulegało natomiast wątpliwości Sądu I instancji, że za uzasadnione należało uznać żądanie ewentualne tj. stwierdzenia nieważności uchwał nr 2 i 3 Nadzwyczajnego Zebrania (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia (...) (...) roku. Zgodnie z art 252 § 1 k.s.h. osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250, przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Dla uwzględnienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników konieczne jest aby osobie lub organowi występującemu z takim powództwem przysługiwała legitymacja procesowa czynna zgodnie z art. 252 § 1 w zw. z art. 250 k.s.h., wniesienie go przed upływem terminu zawitego oraz wykazanie sprzeczności uchwały z ustawą oraz istnienie substratu zaskarżenia w postaci „uchwały”.

Nie budziło wątpliwości Sądu I instancji, iż powód posiadał legitymację czynną i był uprawniony do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały. W myśl bowiem art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 4 k.s.h. powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały wytoczyć może wspólnik, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. Do takiej sytuacji doszło w przedmiotowej sprawie. Zwołanie Zgromadzenia Wspólników na dzień (...) (...) roku nie zostało poprzedzone uchwałą Zarządu Spółki. Sąd Okręgowy zgodził się z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 grudnia 2013 roku (II CSK 176/13), iż zwołanie zgromadzenia wspólników należy

do kategorii prowadzenia spraw spółki przekraczającego zakres zwykłych czynności, a zatem wymagającej uprzedniej uchwały zarządu. Z treści zaproszenia z dnia 14 czerwca 2017 r. wynika, iż pełniło ono rolę dokumentu zwołującego Zgromadzenie Wspólników. Zarząd pozwanej spółki nie podjął innej uchwały w tym przedmiocie, w przeciwnym razie byłoby odwołanie się do takiej uchwały w samym zaproszeniu. Jednakże przedmiotowe zaproszenie podpisane zostało wyłącznie przez jednego członka zarządu, bez uprzedniej uchwały w tym zakresie. Zgodnie zaś z art. 208 § 3 k.s.h. każdy członek zarządu może prowadzić bez uprzedniej uchwały zarządu sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności spółki. Na podstawie art. 235 § 1 k.s.h. w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zgromadzenie wspólników zwołuje zarząd i w przypadku zarządu wieloosobowego zwołanie zgromadzenia wspólników wymaga działania wszystkich bez wyjątku członków zarządu. Mając na uwadze rangę uchwał, jakie podejmuje zgromadzenie wspólników należy przyjąć, że zwołanie zarówno zwyczajnego jak i nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników przekracza zakres zwykłych czynności spółki, do której dokonania konieczna jest uprzednia uchwała zarządu (art. 208 § 3 i 4 k.s.h.). Uchwała powzięta na zgromadzeniu wadliwie zwołanym przez osobę do tego niekompetentną np. przez jednego z członków zarządu wieloosobowego jest nieważna i może stanowić podstawę do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały. Także w judykaturze został wyrażony pogląd, że sprzeczność z prawem w rozumieniu art. 252 k.s.h. oznacza sprzeczność zarówno z normą merytoryczną lub kompetencyjną, tj. może odnosić się do samej treści uchwały jak i do sposobu zwoływania i obradowania zgromadzenia wspólników oraz trybu podejmowania uchwał. Sąd Okręgowy odwołał się także do poglądu wyrażonego w doktrynie o konieczności podjęcia przez cały zarząd uchwały w przedmiocie zwołania zgromadzenia wspólników. Taki wniosek wynika przede wszystkim z wykładni językowej art. 235 § 1 k.s.h., skoro jest w nim mowa o kompetencji tego organu, a nie poszczególnych jego członków i zwołanie zgromadzenia ze względu na rangę podejmowanych na nim przez wspólników uchwał, jest sprawą z zakresu prowadzenia spraw spółki przekraczającą zwykły zarząd. Zarówno zwyczajne jak i nadzwyczajne zgromadzenie wspólników podejmuje najważniejsze decyzje w spółce i w zasadzie nie zajmuje się załatwianiem spraw należących do zakresu „zwykłych czynności spółki”. W tej sytuacji, zdaniem Sądu Okręgowego, z uwagi na błędy w zwołaniu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (tylko przez jednego członka zarządu, bez uprzedniej uchwały zarządu w tym zakresie) działanie poza granicami kompetencji w odniesieniu do uchwały spółki kapitałowej mieści się w szerokim pojęciu sprzeczności z prawem w odniesieniu do uchwał w rozumieniu art. 252 § 1 k.s.h. i wywołuje sankcję nieważności.

W ocenie Sądu Okręgowego za chybiony uznać należy zarzut pozwanej, iż powództwo wytoczone zostało z naruszeniem terminu określonego w art. 252 § 3 k.s.h. Zgodnie z tym przepisem prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały. Powyższy przepis wyraźnie odnosi się do dnia otrzymania wiadomości o uchwale, a nie dzień podjęcia uchwały. Powód nie otrzymał zaproszenia, czyli nie był zawiadomiony o zgromadzeniu. Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko powoda co do nieprawidłowego adresowania kierowanych do niego przez pozwaną przesyłek. Faktem jest, iż część korespondencji dotarła do powoda, jednakże nie zwalnia to pozwanej z obowiązku wskazania na kopercie pełnego adresu powoda, aby nie było wątpliwości co do skuteczności doręczenia. Strony są wspólnikami od wielu lat i ta kwestia nie powinna stanowić problemu. Z samego zaproszenia nie wynika, że zostały podjęte uchwały o określonej treści, a jedynie porządek obrad. Zatem nawet w przypadku doręczenia powodowi zaproszenia już po Zgromadzeniu, z tego dokumentu nie dowiedziałby się o podjętych uchwałach. Słuszne zdaniem Sądu I instancji było stanowisko powoda, według którego termin na wniesienie powództwa biegł od dnia 3 października 2017 r., tj. od następnego dnia od doręczenia powodowi przez notariusza wypisu aktu notarialnego z dnia 1 sierpnia 2017 r. zawierającego protokół z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, które odbyło się (...) (...) r. Tym samym termin do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał został zachowany, bowiem powód wytoczył powództwo w dniu 3 kwietnia 2018 roku (data stempla pocztowego na kopercie zawierającej pozew, k.144).

Odwołując się do judykatury Sąd Okręgowy podkreślił, iż bieg terminu do zaskarżenia uchwały (art. 252 § 3 k.s.h.) rozpoczyna się od chwili, gdy podmiot uprawniony mógł zapoznać się z treścią uchwały. W ocenie Sądu I instancji możliwość zapoznania się z treścią zaskarżonej i uchwały nie jest tożsama z prostym poznaniem jej treści. Ratio legis tego przepisu należy wiązać także z takim poznaniem treści uchwały, z którym skarżący wiąże istnienie ewentualnych przesłanek do jej zaskarżenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie ww. przepisów orzekł jak w pkt 2 wyroku.

Sąd zwrócił przy tym uwagę, iż dobre zwyczaje nakazują, aby doręczanie korespondencji wspólnikowi mającemu siedzibę za granicą odbywało się w należyty sposób. Wysyłanie korespondencji z niepełnymi danymi adresowymi, zawierającymi daty zgromadzenia wpisane słownie bez cyfr nie mieści się w kategoriach lojalnego działania wspólników. Nawet jeśli adres powoda ujęty w 2001 roku na liście wspólników nie zawierał pełnego adresu, to nie budzi wątpliwości sądu, iż kompletny adres jest znany pozwanej spółce. Należy podkreślić, iż spółka ma trzech wspólników i powiadamianie ich o terminach planowanych zgromadzeń powinno się odbywać ze szczególną starannością i poszanowaniem zasad lojalności wspólników. W omawianej sprawie obie grupy wspólników reprezentujących do tej pory po 50% udziałów są skonfliktowane. Podejmowanie więc prób zmiany ilości udziałów poszczególnych wspólników w kapitale zakładowym spółki w sposób naruszający prawo pogłębia tylko ten konflikt i nie sprzyja wzajemnym relacjom między wspólnikami, co ma wpływ na funkcjonowanie spółki.

Z uwagi na stwierdzenie nieważności obu zaskarżonych uchwał pozostałe zarzuty stały się w ocenie Sądu bezprzedmiotowe i nie wymagały omówienia.

W ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanej i otwarcia na nowo zamkniętej rozprawy.

O kosztach orzeczono w myśl art. 98 i 99 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik procesu. Pozwana jako strona przegrywająca spór winna zwrócić powodowi koszty postępowania, na które składają się: opłata od pozwu i wynagrodzenie pełnomocnika ustalone w oparciu o § 8 pkt 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 265) przyjmując stawkę minimalną za każdą uchwałę.

Apelację od powyższe rozstrzygnięcia wniosła strona pozwana, zaskarżając wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięć zawartych w pkt 2 i 3 sentencji orzeczenia.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1.naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. polegające na sformułowaniu przez Sąd wniosku z naruszeniem zasad logicznego rozumowania oraz sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego poprzez przyjęcie na podstawie treści zaproszenia na zgromadzenie wspólników, że zarząd Pozwanej spółki nie podjął uchwały zwołującej zgromadzenie wspólników, pomimo tego, że z treści zaproszenia na zgromadzenie wspólników nie wynika, aby uchwała taka nie została podjęta;

b) art. 217 § 2 k.p.c. polegające na dokonaniu ustaleń faktycznych w zakresie niepodjęcia przez zarząd Pozwanej spółki uchwały zwołującej zgromadzenie wspólników w oparciu o spóźnione twierdzenia powoda;

c) art. 316 § 2 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu wniosku o otwarcie rozprawy na nowo złożonego przez Pozwaną spółkę w dniu 26 września 2018 roku pomimo tego, że po zamknięciu rozprawy ujawniły się istotne okoliczności uzasadniające otwarcie rozprawy na nowo;

d) art. 227 k.p.c. polegające na nieuwzględnieniu wniosku o przeprowadzenie dowodu zgłoszonego przez Pozwaną spółkę w piśmie z dnia 26 września 2018 roku na okoliczność podjęcia przez zarząd Pozwanej spółki uchwały zwołującej zgromadzenie wspólników, pomimo tego że okoliczność ta ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

e) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, że Pozwana spółka „doskonale wiedziała”, że zaproszenie na zgromadzenie wspólników wysłane w dniu 14 lipca 2017 roku nie było poprzedzone uchwałą zarządu Pozwanej spółki zwołującą zgromadzenie wspólników pomimo tego, że Pozwana spółka w piśmie procesowym z dnia 26 września 2018

roku wprost oświadczyła, iż uchwała taka została podjęta, a ponadto zawnioskowała o przeprowadzenie dowodu w tym zakresie;

f) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, że tylko część korespondencji wysyłanej przez Pozwaną spółkę do Powoda dotarła do Powoda pomimo tego iż z materiału dowodowego wynika, że Powodowi od początku istnienia Pozwanej spółki nie doręczono tylko dwóch przesyłek;

g) art. 233 § 1 k.p.c. polegające na dokonaniu wybiórczej oceny dowodów, z pominięciem dowodu wskazującego, że powód dopiero w dniu 9 sierpnia 2017 roku zakwestionował kompletność adresu używanego przez Pozwaną spółkę do doręczania zaproszeń na zgromadzenia wspólników;

h) art. 236 k.p.c. polegające na przeprowadzeniu dowodu z kopii wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 czerwca 2018 roku (VI GC (...)) pomimo niewydania w tym zakresie postanowienia o przeprowadzeniu dowodu;

i) art. 161 k.p.c. polegające na przeprowadzeniu dowodu z kopii wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 czerwca 2018 roku (VI GC (...)) przedłożonego przez Powoda do akt sprawy wraz z załącznikiem do protokołu rozprawy z dnia 20 września 2018 roku, podczas gdy załącznik do protokołu rozprawy nie jest pismem procesowym, w ramach którego powinny być formułowane wnioski dowodowe;

j) art. 235 § 1 k.p.c. oraz art. 236 k.p.c. polegające na przeprowadzeniu po zamknięciu rozprawy oraz bez wydania postanowienia o przeprowadzeniu dowodu, dowodu z wydruku ze strony Poczty Polskiej w zakresie śledzenia przesyłki nadanej przez Pozwanego w dniu 14 czerwca 2017 roku oraz dowodu z potwierdzenia nadania tej przesyłki, które to dokumenty znajdują się w aktach innej sprawy rozpatrywanej przez Sąd Okręgowy w T. (VI GC (...));

k) nierozpoznanie istoty sprawy polegające na niepoczynieniu samodzielnych ustaleń przez Sąd I instancji, skopiowaniu wywodów prawnych zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z uzasadnienia wyroku zapadłego przed Sądem Okręgowym w T. w dniu 18 czerwca 2018 roku (VI GC (...)) a także pominięciu istotnych merytorycznych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego dotyczących kwestii faktycznych oraz prawnych;

l) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. polegające na skopiowaniu wywodów prawnych zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z uzasadnienia wyroku zapadłego przed Sądem Okręgowym w T. w dniu 18 czerwca 2018 roku (VI GC (...));

2.naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 252 § 1 Kodeksu spółek handlowych (dalej: „k.s.h.”) polegające na jego błędnej wykładni poprzez przyjęcie, że sprzeczna z przepisami ustawy jest każda uchwała zgromadzenia wspólników, którego zwołanie nie zostało poprzedzone podjęciem przez zarząd spółki uchwały o zwołaniu zgromadzenia wspólników, podczas gdy prawidłowa wykładnia art. 252 § 1 k.s.h. prowadzi do wniosku, że sprzeczna z przepisami ustawy byłaby jedynie taka uchwała zgromadzenia wspólników, na której treść wpływ miałyby okoliczności niepodjęcia przez zarząd uchwały o zwołaniu zgromadzenia wspólników;

b) art. 252 § 3 k.s.h. polegające na jego błędnym zastosowaniu skutkującym przyjęciem, że powód otrzymał wiadomość o zaskarżonych uchwałach w dniu 2 października 2017 roku, podczas gdy prawidłowe zastosowanie art. 252 § 3 k.s.h. powinno prowadzić do wniosku, że Powód otrzymał wiadomość o zaskarżonych uchwałach nie później niż w dniu 1 września 2017 roku, tj. w dniu otrzymania wezwania do wykonania prawa pierwszeństwa w zakresie objęcia udziałów utworzonych na podstawie zaskarżonych uchwał;

c) art. 238 § 1 k.s.h. polegające na jego niewłaściwej wykładni oraz błędnym zastosowaniu skutkującym przyjęciem, że zaproszenie na zgromadzenie wspólników wysłane do Powoda przesyłką poleconą w dniu 14 (...) roku zostało wysłane na niewłaściwy adres, podczas gdy adres na który wysłano to zaproszenie jest adresem Powoda uwidocznionym

w księdze udziałów Pozwanej spółki, a ponadto na adres ten przesyłane były do Powoda wszystkie dotychczasowe zaproszenia na zgromadzenia wspólników Pozwanej spółki, a powód nie kwestionował prawidłowości tego adresu.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa również w zakresie żądania stwierdzenia nieważności uchwał nr 2 i 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. z dnia (...) (...) roku oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

2. ewentualnie uchylenie orzeczenia w zaskarżonym zakresie oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Apelacja nie była uzasadniona.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne, co czyni zbędnym ich ponowne przytaczanie. Podobnie Sąd podziela dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz ocenę prawną prawidłowych ustaleń skutkująca uznaniem spełnienia przesłanek stwierdzenia nieważności przedmiotowych uchwał.

Przechodząc do poszczególnych zarzutów apelacji w pierwszej kolejności należało się odnieść do najdalej idącego zarzutu nierozpoznania istoty sprawy i powiązanego z nim zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c., regulującego warunki, jakie musi spełniać uzasadnienie wyroku. Zgodnie z tym przepisem „uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa”.

Z kolei przez nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi wówczas, gdy sąd pierwszej instancji nie odniósł się tego, co było przedmiotem sprawy bądź gdy zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony niezasadnie uznając, że konieczność taka nie zachodzi ze względu na występowanie materialnoprawnych lub procesowych przesłanek, które unicestwiają zgłoszone roszczenie. Nierozpoznanie istoty sprawy zachodzi także w przypadku dokonania przez sąd pierwszej instancji oceny prawnej żądania bez ustalenia podstawy faktycznej, co wymagałoby poczynienia kluczowych ustaleń po raz pierwszy w instancji odwoławczej; w takiej sytuacji uzasadnione jest uchylenie orzeczenia ze względu na respektowanie uprawnień stron wynikających z zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (por. uzasadnienie postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 8 marca 2017 r. IV CZ 130/16 LEX nr 2269094).

Zdaniem skarżącego nierozpoznanie istoty sprawy miało polegać na niepoczynieniu samodzielnych ustaleń przez Sąd I instancji oraz skopiowaniu wywodów prawnych zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku z uzasadnienia wyroku zapadłego przed Sądem Okręgowym w T. w dniu 18 czerwca 2018 roku w sprawie VI GC (...) a także pominięciu istotnych merytorycznych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego dotyczących kwestii faktycznych oraz prawnych.

Co do braku samodzielnych ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji, to zarzut ten należało uznać za chybiony, zważywszy na to, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazał, jakie poczynił w sprawie ustalenia faktyczne, na podstawie jakich dowodów, oraz dokonał oceny prawnej tych ustaleń z punktu widzenia zgłoszonych przez powoda alternatywnych żądań ustalenia nieistnienia zaskarżonych uchwał lub stwierdzenia ich nieważności. Jeżeli natomiast chodzi o zarzut skopiowania wywodów prawnych z innego wyroku Sądu Okręgowego, to oczywiście co do zasady nie można aprobować praktyki polegającej na konstruowaniu pisemnego uzasadnienia

wyroku tzw. metodą „kopiuj - wklej”. Nie można jednak pominąć tego, że niniejsza sprawa była w istocie podobna do sprawy VI GC (...) Sadu Okręgowego w T. - toczyła się pomiędzy tymi samymi stronami, obejmowała podobne żądania ustalenia nieistnienia lub stwierdzenia nieważności uchwał podjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników pozwanej spółki mające miejsce nieco ponad wcześniej (29 czerwca 2017 r.), przedmiot zaskarżonych uchwał był tożsamy - dotyczył podwyższenia kapitału zakładowego spółki oraz zmiany umowy spółki. Zarzuty strony powodowej w poprzedniej sprawie także znajdowały podstawę w wadliwym zawiadomieniu o terminie Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników. W tej sytuacji podobieństwo, a nawet tożsamość rozważań prawnych nie może oznaczać automatycznie braku rozpoznania istoty sprawy, czy wadliwości uzasadnienia wyroku. Po pierwsze, tożsamość rozważań prawnych obu Sądów dotyczyła kwestii braku dopuszczalności wystąpienia z powództwem o ustalenie nieistnienia uchwał na podstawie art. 189 k.p.c. (k.272 - 276, k.308-311) co dla niniejszej sprawy było prawnie irrelevantne, skoro oddalenie powództwa w tym zakresie nie zostało zaskarżone. Trudno także zarzucać nierozpoznanie istoty sprawy i niewłaściwe uzasadnienie wyroku polegające na zbieżności rozważań obu Sądów co do kwestii legitymacji w wytoczeniu powództwa oraz uznaniu, że czynność zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników jest czynnością zastrzeżoną do kompetencji zarządu spółki i wymaga dla swej ważności i skuteczności podjęcia uchwały Zarządu. W obu sprawach występował zresztą ten sam mechanizm zwoływania Zgromadzeń i sposobu zawiadomienia powoda o terminie Zgromadzenia. W obu też sprawach przedmiotem oceny był zarzut wytoczenia powództwa z przekroczeniem ustawowego terminu w związku z czym niezbędnym było odniesienie się do niego na podstawie tożsamych przepisów prawnych zastosowanych do odmiennych stanów faktycznych.

Słusznie także strona pozwana zwróciła uwagę w odpowiedzi na apelację, że z porównania przepisu art. 326 § 3 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. wynika, że pisemne uzasadnienie może być obszerniejsze i zawierać więcej argumentów prawnych niż uzasadnienie ustne, skoro po ogłoszeniu sentencji wyroku podaje się ustnie tylko zasadnicze powody rozstrzygnięcia. Oczywiście uzasadnienie pisemne nie powinno różnić się całkowicie od ustnych zasadniczych motywów rozstrzygnięcia, nawet jednak przyjmując, że taka sytuacja miała miejsce, a mianowicie w czasie podawania zasadniczych powodów rozstrzygnięcia po ogłoszeniu sentencji wyroku przewodniczący użył argumentów, które następnie nie znalazły się w pisemnym uzasadnieniu, to zarzut apelacji nie może być uznany za skuteczny. Naruszenie prawa procesowego, polegające na braku spójności między uzasadnieniem ustnym i uzasadnieniem sporządzonym na piśmie nie mogło mieć jakiegokolwiek istotnego wpływu na wynik sprawy. Uzasadnienie wyroku jest sporządzane już po wydaniu orzeczenia, stanowi relację z przebiegu procesu intelektualnego prowadzącego od oceny zgromadzonych dowodów poprzez ustalenie stanu faktycznego aż po zastosowanie odpowiedniej normy prawa materialnego (zob. także uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2009 r. sygn. akt I UK 333/08, OSNP 2010/23-24/292).

Z ustnych zasadniczych powodów rozstrzygnięcia podanych w niniejszej sprawie (k.374, e - protokół) wynika, że Sąd w tych motywach odnosił się, po pierwsze do wniosku o otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo, po drugie odnosił się do żądania ustalenia nieistnienia zaskarżonych uchwał, zaś po trzecie uznał nieprawidłowość zawiadomienia powoda o terminie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, a także brak zdolności Zgromadzenia do podjęcia uchwał z uwagi na brak quorum i uznał zachowanie terminu do wytoczenia powództwa. Wprawdzie nie odniósł się do zagadnienia braku uchwały zarządu spółki o zwołaniu Zgromadzenia, jednak - jak już to wcześniej wskazano - nie może to być potraktowane jako istotne uchybienie mające wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Co do pominięcia merytorycznych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego dotyczących kwestii faktycznych oraz prawnych, trafnie zwrócił uwagę powód w odpowiedzi na apelację, że okoliczność, iż Sąd I instancji odstąpił od analizy dalszych podstaw unieważnienia przedmiotowych uchwał wskazanych w pozwie - a tym samym korelujących z tymi podstawami zarzutów pozwanego - nie może być kwalifikowane jako nierozpoznanie istoty sprawy, skoro Sąd I instancji trafnie przyjął, iż już okoliczności zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia – brak uchwały zarządu, wadliwości w doręczeniu zaproszenia na Zgromadzenie – są wystarczające do stwierdzenia nieważności uchwał.

Podkreślenia przy tym wymaga, że zarzut naruszenia art. 328 k.p.c. może być skutecznie podniesiony tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku zostanie zredagowane w sposób uniemożliwiający stwierdzenie, jakie ustalenia co

do faktów i ocena prawna zadecydowały o wyniku postępowania w sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2014 r. I CSK 735/13 LEX nr 1545043).

Innymi słowy, zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. odnoszący się do elementów, jakie winno zawierać uzasadnienie orzeczenia mógłby być uwzględniony tylko wtedy, gdyby sporządzone uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie pozwalałoby na merytoryczną ocenę rozstrzygnięcia. Tak w niniejszej sprawie nie było. Sąd Okręgowy wskazał, jakie poczynił w sprawie ustalenia faktyczne, na jakich w tym zakresie dowodach się oparł, oraz wyjaśnił podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Sąd Apelacyjny - jako instancja merytoryczna - miał możliwość na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego poczynić własne ustalenia i dokonać ich oceny prawnej.

Przechodząc do pozostałych zarzutów naruszenia prawa procesowego, to zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., mający polegać na wadliwym ustaleniu na podstawie treści zaproszenia na zgromadzenie wspólników, że zarząd spółki nie podjął uchwały zwołującej zgromadzenie wspólników, należało rozpoznać łącznie z zarzutem naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. Ten zarzut dotyczył dokonania ustaleń faktycznych co do braku uchwały zarządu na podstawie spóźnionych twierdzeń powoda.

Zgodnie z art. 217 § 2 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Skarżący pominął jednak treść art. 217 § 1 k.p.c., wedle którego strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. W tej sytuacji zgłoszenie w załączniku do protokołu rozprawy z dnia 20 września 2018 r. (k. 251-257) dodatkowej argumentacji odwołującej się do braku właściwej uchwały zarządu pozwanej spółki o zwołaniu zgromadzenia wspólników nie może być uznane za spóźnione. Jak słusznie zauważyła strona powodowa, po pierwsze, Sąd I instancji nie nałożył na strony obowiązku przedstawienia twierdzeń i dowodów na ich poparcie opatrzonego rygiorem wynikającym z art. 207 § 6 k.p.c., a po drugie, rozprawa w dniu 20 września 2018 r. była jedynym posiedzeniem jawnym w sprawie (poza posiedzeniem wyznaczonym w celu ogłoszenia wyroku). Zgodnie z art. 161 k.p.c. w toku posiedzenia wnioski, oświadczenia, uzupełnienia i sprostowania wniosków i oświadczeń można zamieścić w załączniku do protokołu. Skarżący pominął, na co trafnie zwróciła uwagę strona powodowa, że powód nie mógł w uzasadnieniu pozwu powoływać się na treść przedmiotowego zaproszenia, gdyż otrzymał jej dopiero jak załącznik do odpowiedzi na pozew. W samym pozwie powód podnosił okoliczność, iż „jest prawdopodobne, że zgromadzenie wspólników na dzień (...) (...) r. nie zostało ważnie zwołane” (vide: strona 5 – 6 pozwu, k.7-8).

Wbrew przy tym zarzutom skarżącego, z treści przedmiotowego zaproszenia na Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (k.204-205) można w drodze domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.) wyprowadzić wniosek o braku uprzedniej uchwały zarządu spółki podjętej na podstawie art. 208 § 4 k.s.h. Nie budzi przy tym wątpliwości, że zwołanie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki stanowi czynność przekraczającą zakres zwykłego zarządu, która wymaga podjęcia uchwały przez zarząd (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2014 r., V CSK 220/13, LEX nr 1478717, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2013 r., II CSK 176/13, LEX nr 1433564). Jak słusznie zauważył powód, w samym zaproszeniu co prawda wskazano, iż zarząd pozwanej zwołuje zgromadzenie wspólników, jednak w imieniu tego zarządu podpisał się tylko jeden z jego członków. W zaproszeniu odwołano się do art. 235 §1 k.s.h., lecz nie odwołano się do podjętej przez zarząd uchwały. Tym samym wyżej wskazany zarzut naruszenia art. 233 §1 k.p.c. należało uznać za chybiony.

Co do zarzutu braku uwzględnienia wniosku o otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo oraz wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania członków zarządu pozwanej spółki, to po pierwsze zgodnie z art. 316 § 2 k.p.c. „rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawniły się dopiero po jej zamknięciu”. Po drugie, zgodzić należało się ze stanowiskiem pozwanego wyrażonym w odpowiedzi na pozew, że za takie istotne okoliczności nie można uznać ani treści zaproszenia na zgromadzenie wspólników ani stanowiska powoda co do treści tego zaproszenia przedstawionego w załączniku do rozprawy. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela pogląd

wyrażony w judykaturze, że nie uzasadnia żądania otwarcia rozprawy na nowo stwierdzenie potrzeby dodatkowego odniesienia się lub powołania dowodów w związku ze stanowiskiem przedstawionym przez stronę przeciwną na rozprawie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 7 grudnia 2016 r. I ACa 1081/15, LEX nr 2256965). Skoro – jak wynika z treści przedmiotowego zaproszenia – nie odwoływał się ono do podjętej przez zarząd uchwały, to nie sposób uznać, aby dopuszczalnym było późniejsze konwalidowanie tego braku poprzez zeznania członków zarządu, które miałyby potwierdzać, iż taka uchwała – choćby w sposób dorozumiany – została podjęta. W konsekwencji, nie tylko zarzut naruszenia art. 316 § 2 k.p.c. nie był trafny, ale także zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.

Co do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który miał polegać na pominięciu dowodu wskazującego, że powód dopiero w dniu 9 sierpnia 2017 roku zakwestionował kompletność adresu używanego do doręczania zaproszeń na zgromadzenia wspólników – co w konsekwencji miało doprowadzić do błędu w ustaleniach faktycznych – to prawidłowo podkreślił powód, że prawne znaczenie w niniejszej sprawie miała okoliczność braku doręczenia korespondencji dotyczącej zaproszenia na zgromadzenie wspólników w dniu (...) (...) r., co w niniejszej sprawie nie było kwestionowane. Podzielić zatem należało argument strony powodowej, że proporcja ilości przesyłek doręczonych i niedoręczonych nie miała jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Niezależnie od tego – na co także trafnie zwrócił uwagę powód – z korespondencji prowadzonej pomiędzy stronami wynika jednoznacznie, że już przed dniem 9 sierpnia 2017 r. powodowa spółka informowała stronę pozwaną o adresie, na jaki należy wysyłać zaproszenia (k.108-110). Z treści pisma z dnia 11 stycznia 2012 r. (k.105) wynika przy tym, że strona pozwana miała wiedzę co do pełnego adresu powoda, obejmującego także nazwę ulicy (1 rond point W. C. (...)).

Odnosnie do zarzutów naruszenia art. 235 § 1 k.p.c. i art. 161 k.p.c. polegającego na przeprowadzeniu dowodu z kopii wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 czerwca 2018 roku w sprawie VI GC (...) dołączonego do załącznika protokołu, pomimo niewydania w tym zakresie postanowienia o przeprowadzeniu dowodu, to uchybienie takie nie mogło być potraktowane jako uchybienie procesowe mogące mieć wpływ na wynik sprawy (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2017 r. IV CSK 54/16, LEX nr 2261743). Nie sposób przy tym uznać, aby strona pozwana nie знаła wcześniej treści tego wyroku, skoro była stroną postępowania w sprawie VI GC (...) Sądu Okręgowego w T., zaś wyrok w tej sprawie został wydany trzy miesiące przed zamknięciem rozprawy w niniejszej sprawie.

Z podobnych względów nie był trafny zarzut naruszenia art. 235 § 1 k.p.c. oraz art. 236 k.p.c., który miał polegać na przeprowadzeniu po zamknięciu rozprawy oraz bez wydania postanowienia dowodu z wydruku ze strony Poczty Polskiej w zakresie śledzenia przesyłki nadanej przez pozwanego w dniu 14 czerwca 2017 roku oraz dowodu z potwierdzenia nadania tej przesyłki znajdujących się w aktach sprawy VI GC (...) Sądu Okręgowego w T. (k.31-32). Jakkolwiek można uznać to za uchybienie procesowe, to jednak zdaniem Sądu Apelacyjnego nie miało ono takiego charakteru, który wpływałby na wynik sprawy.

Przechodząc do zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego wskazać należy, że może ono wystąpić w dwojaki sposób: poprzez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Pierwsza postać naruszenia polegać może na mylnym zrozumieniu treści zastosowanego przepisu lub też na ustaleniu treści ogólnych pojęć prawnych. Druga forma dotyczy kwestii prawidłowego odniesienia normy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego, a więc skonfrontowania okoliczności stanu faktycznego z hipotezą konkretnej normy prawnej i poddanie tego stanu ocenie prawnej na podstawie treści tej normy (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2003r. I CKN 160/01 LEX nr 78813). Żadna z tych postaci naruszenia prawa materialnego nie miała miejsca w niniejszej sprawie.

Zdaniem skarżącego naruszenie art. 252 § 1 k.s.h. miało polegać na jego błędnej wykładni poprzez przyjęcie, że sprzeczna z przepisami ustawy jest każda uchwała zgromadzenia wspólników, którego zwołanie nie zostało poprzedzone podjęciem przez zarząd spółki uchwały o zwołaniu zgromadzenia wspólników. Jak słusznie zwróciła uwagę strona powodowa w odpowiedzi na apelację z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że podstawą przyjęcia przez Sąd I instancji nieważności przedmiotowych uchwał było to, że zgromadzenie wspólników nie zostało zwołane przez organ do tego uprawniony, to jest zarząd działający jako organ kolegialny, lecz wyłącznie przez jednego członka zarządu, działającego tym samym poza granicami kompetencji. Takie działanie poza granicami kompetencji

w odniesieniu do uchwały spółki kapitałowej mieści się w szerokim pojęciu sprzeczności z prawem w odniesieniu do uchwał w rozumieniu art. 252 § 1 k.s.h. i wywołuje sankcję nieważności. Uchwała powzięta na zgromadzeniu wadliwie zwołanym przez osobę do tego niekompetentną np. przez jednego z członków zarządu wieloosobowego jest nieważna i może stanowić podstawę do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 grudnia 2013 r. II CSK 176/13, LEX nr 1433564). Trafnie zwróciła uwagę strona powodowa, że powoływany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2005 r. (III CK 296/04 OSNC 2006/2/31) dotyczył odmiennego stanu faktycznego, a mianowicie sytuacji, gdy posiedzenie zarządu zostało zwołane, zaś uchwała zarządu została podjęta kolegialnie, pod nieobecność jednego z członków zarządu. Z kolei uzasadnienie powołanej uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2013 r., III CZP 13/13, OSNC 2014/3/23) odnosiło się do uchybień proceduralnych przy podejmowaniu samych uchwał podlegających zaskarżeniu, a nie wadliwości zwołania samego zgromadzenia, na którym te uchwały zostały podjęte.

Sąd Apelacyjny podziela wyrażony w doktrynie pogląd, że brak zwołania zgromadzenia wspólników przez uprawniony do tego organ jest tego rodzaju uchybieniem formalnym, że nie zachodzi konieczność wykazywania wpływu tego uchybienia na treść uchwał podjętych na wadliwie zwołanym zgromadzeniu. Niezależnie od tego zgodzić należało się z argumentacją strony powodowej, że nie tylko wadliwość polegająca na braku uchwały kompetentnego organu o zwołaniu zgromadzenia przemawiała za stwierdzeniem nieważności przedmiotowych uchwał. Przemawiały za tym również wspomniane wcześniej wadliwości w doręczeniu zaproszenia na zgromadzenie. Słusznie bowiem wskazał powód, że gdyby został prawidłowo powiadomiony o zgromadzeniu, to mógłby wziąć w nim udział, zaś jego udział i głosowanie przeciwko podwyższeniu kapitału zakładowego pozwanej uniemożliwiłoby podjęcie zaskarżonych uchwał, zważywszy, że zmiana umowy spółki będąc ich przedmiotem wymagała większości 2/3 głosów (art. 246 §1 k.s.h.). Trafnie zatem wskazał powód, że niezależnie do tego, że uchwały zostały unieważnione z uwagi na ich podjęcie na zgromadzeniu zwołanym przez osobę do tego nieuprawnioną, to także nieprawidłowości w doręczeniu zaproszenia na zgromadzenie miały wpływ na podjęcie zaskarżonych uchwał.

Sąd Apelacyjny nie podzielił także zarzutu naruszenia art. 252 § 3 k.s.h., mającego polegać na jego błędnym zastosowaniu skutkującym przyjęciem, że powód otrzymał wiadomość o zaskarżonych uchwałach w dniu 2 października 2017 roku, podczas gdy powód otrzymał wiadomość o zaskarżonych uchwałach nie później niż w dniu 1 września 2017 roku. Zgodzić należało się z Sądem I instancji oraz z powodem, że zdarzeniem skutkującym rozpoczęciem biegu terminu do zaskarżenia uchwał nie mógł być dzień doręczenia powodowi wezwania do wykonania prawa pierwszeństwa w ramach udziałów utworzonych na podstawie zaskarżonych uchwał (k.137-138). Takie zawiadomienie nie jest bowiem tożsame z samą uchwałą, nawet jeżeli odwoływano się w nim do treści uchwał podjętych na zgromadzeniu w dniu (...) (...) r. Za mający prawne znaczenie należy bowiem uznać dzień, w którym skarżący otrzymał pełną treść uchwały w taki sposób, że mógł się zapoznać z całą jej treścią w celu rozważenia podstaw do jej zaskarżenia z uwagi na nieważność. Jak słusznie zwrócił uwagę powód przesłankami zaskarżenia przedmiotowych uchwał były w szczególności okoliczności związane ze zwołaniem Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, a o tych okolicznościach dowiedział się z wypisu aktu notarialnego zawierającego protokół zgromadzenia, który – co wynika z poczynionych ustaleń – doręczony został powodowi w dniu 2 października 2017 r. Dokument w postaci wezwania do wykonania prawa pierwszeństwa w ramach udziałów utworzonych na podstawie zaskarżonych uchwał nie zawiera tych informacji, podobnie jak i nie zawiera informacji o treści uchwały numer 3, funkcjonalnie powiązanej uchwałą numer 2.

Co do zarzutu naruszenia art. 238 § 1 k.s.h., który miał polegać na jego niewłaściwej wykładni oraz błędnym zastosowaniu skutkującym przyjęciem, że zaproszenie na zgromadzenie wspólników wysłane do Powoda przesyłką poleconą w dniu 14 lipca 2017 roku zostało wysłane na niewłaściwy adres, to pierwsze trafnie zwróciła uwagę strona powodowa, że zarzut naruszenia prawa materialnego polegający na błędnej wykładni wyklucza się z zarzutem naruszenia prawa materialnego polegającym na jego błędnym, niewłaściwym zastosowaniu. Zarzut ten wiązał się z wcześniej omówionymi zarzutami naruszenia prawa procesowego i jak już wcześniej wskazano z poczynionych ustaleń wynikało, iż strona pozwana miała wiedzę co do pełnego adresu powoda zawierającego także dane co do nazwy ulicy, a ponadto kierowane do niego były wnioski o przekazywanie informacji o zwołanych zgromadzeniach w powszechnie

stosowanej w obrocie formie elektronicznej. Tylko zatem w przypadku, gdyby strona powodowa nie wykazała, że pozwany wiedział o prawidłowym adresie powoda zawiadomienie wysłane na adres z księgi udziałów należałoby uznać za prawidłowe. Tak zaś w niniejszej sprawie nie było, gdyż pozwana spółka posiadała wiedzę o pełnym adresie powoda.

W konsekwencji, także i zarzut naruszenia art. 238 §1 k.s.h. nie był trafny.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny na podstawie wyżej cytowanych przepisów oraz art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Skoro apelacja została oddalona Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego, których wysokość ustalona została na podstawie § 8 pkt 23 w zw. z §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz.1800 z późn. zm.).